
ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P9_TA(2022)0213

Доклад за Северна Македония за 2021 г.

Резолюция на Европейския парламент от 19 май 2022 г. относно доклада на Комисията за Северна Македония за 2021 г. (2021/2248(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Северна Македония, от друга страна¹,
- като взе предвид кандидатурата на Северна Македония за членство в Европейския съюз от 22 март 2004 г.,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1529 на Европейския парламент и на Съвета от 15 септември 2021 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП III)²,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 19 и 20 юни 2003 г. и Програмата от Солун за Западните Балкани,
- като взе предвид решението на Европейския съвет от 16 декември 2005 г. за предоставяне на Северна Македония на статут на държава – кандидатка за членство в ЕС,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 28 юни 2018 г.,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 17 и 18 октомври 2019 г.,
- като взе предвид Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между България и Северна Македония, подписан на 1 август 2017 г. и ратифициран през януари 2018 г.,
- като взе предвид Окончателното споразумение за уреждане на различията според описаното в Резолюции № 817 (1993 г.) и № 845 (1993 г.) на Съвета за сигурност на ООН, прекратяването на Временното споразумение от 1995 г. и установяването

---

¹ ОВ L 84, 20.3.2004 г., стр. 13.

² ОВ L 330, 20.9.2021 г., стр. 1.

на стратегическо партньорство между Гърция и Северна Македония от 17 юни 2018 г., известно още като Преспанското споразумение,

- като взе предвид заключенията на Съвета от 5 юни 2020 г. относно засилването на сътрудничеството с партньорите от Западните Балкани в областта на миграцията и сигурността,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 18 юни 2019 г., 25 март 2020 г. и 14 декември 2021 г. относно разширяването и процеса на стабилизиране и асоцииране,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 февруари 2020 г., озаглавено „Засилване на процеса на разширяване – надеждна перспектива за членство в ЕС за Западните Балкани“ (COM(2020)0057),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 29 април 2020 г., озаглавено „Подкрепа за Западните Балкани за борба с COVID-19 и за възстановяване след пандемията“ (COM(2020)0315),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 юли 2020 г., озаглавено „План за действие на ЕС относно трафика на огнестрелни оръжия за периода 2020 – 2025 г.“ (COM(2020)0608),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 6 октомври 2020 г., озаглавено „Икономически и инвестиционен план за Западните Балкани“ (COM(2020)0641),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 14 април 2021 г. относно стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021 – 2025 г. (COM(2021)0170),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 19 октомври 2021 г., озаглавено „Съобщение от 2021 г. относно политиката на ЕС за разширяване“ (COM(2021)0644), придружено от работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Доклад за Северна Македония за 2021 г.“ (SWD(2021)0294),
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма,
- като взе предвид окончателния доклад от 2 октомври 2020 г. на мисията за наблюдение на избори на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) във връзка с предсрочните парламентарни избори в Северна Македония, проведени на 15 юли 2020 г., и нейния окончателен доклад от 25 март 2022 г. във връзка с местните избори на 17 и 31 октомври 2021 г.,
- като взе предвид становището на Венецианската комисия от 18 октомври 2021 г. относно проектозакона за извънредното положение и нейните предходни становища,

- като взе предвид срещите на върха ЕС – Западни Балкани, проведени в София, Загреб и Бърдо край Кран през 2018 г., 2020 г. и 2021 г., и съответните последващи декларации от тях,
- като взе предвид срещата на високо равнище в София от 10 ноември 2020 г., включително Декларацията относно общия регионален пазар и Декларацията относно Зелената програма за Западните Балкани,
- като взе предвид Декларацията от София от срещата на високо равнище ЕС – Западни Балкани, състояла се на 17 май 2018 г., и приложената към нея приоритетна програма от София,
- като взе предвид осмата среща на върха в рамките на Берлинския процес, проведена на 5 юли 2021 г.,
- като взе предвид заключителната декларация на 8-ия Форум на гражданското общество от Западните Балкани от 1 октомври 2021 г.,
- като взе предвид специален доклад 01/2022 на Европейската сметна палата от 10 януари 2022 г., озаглавен „Подкрепа от ЕС за върховенството на закона в Западните Балкани – въпреки положените усилия, основните проблеми продължават да съществуват“,
- като взе предвид своята резолюция от 24 октомври 2019 г. относно започването на преговори за присъединяване със Северна Македония и Албания¹,
- като взе предвид своята препоръка от 19 юни 2020 г. до Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно Западните Балкани след срещата на високо равнище през 2020 г.²,
- като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2020 г., озаглавена „Укрепването на свободата на медиите: защита на журналистите в Европа, слово на омразата, дезинформация и роля на платформите“³,
- като взе предвид своята резолюция от 15 декември 2021 г. относно сътрудничеството в борбата срещу организираната престъпност в Западните Балкани⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 9 март 2022 г. относно чуждестранната намеса във всички демократични процеси в Европейския съюз, включително дезинформацията⁵,
- като взе предвид своите предходни резолюции относно Северна Македония,

---

¹ ОВ С 202, 28.5.2021 г., стр. 86.

² ОВ С 362, 8.9.2021 г., стр. 129.

³ ОВ С 425, 20.10.2021 г., стр. 28.

⁴ Приети текстове, P9_TA(2021)0506.

⁵ Приети текстове, P9_TA(2022)0064.

- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
  - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0133/2022),
- А. като има предвид, че интеграцията на ЕС представлява стремежите на гражданите на Северна Македония към демокрация и просперитет и служи като мощен катализатор за реформи, които подобряват качеството на живота функционирането на държавните институции и допринасят за икономически растеж и регионално сътрудничество; като има предвид, че перспективата за членство на Северна Македония въз основа на нейните заслуги е от интерес за самия Съюз от гледна точка на политиката, сигурността и икономиката;
- Б. като има предвид, че Северна Македония е надежден партньор, продължил да постига последователен напредък по пътя си към членство в ЕС и изпълнил и поддържал условията, необходими за започването на преговори за присъединяване, като в същото време тя е привела своята политика изцяло в съответствие с външната политика и с политиката на сигурност на ЕС, включително по отношение на санкциите срещу Русия;
- В. като има предвид, че ЕС трябва да предостави ясен път за държавите, които желаят да се присъединят към ЕС;
- Г. като има предвид, че Северна Македония е държава кандидатка от 2005 г. насам; като има предвид, че от 2009 г. насам Комисията постоянно препоръчва откриване на преговори за присъединяване и че страната показва специален ангажимент по пътя си към присъединяване към ЕС, който намира израз в решението на Съвета от 26 март 2020 г. за започване на преговори за присъединяване;
- Д. като има предвид, че Преспанското споразумение и Договорът за приятелство, добросъседство и сътрудничество са важни споразумения, които представляват модел за стабилност и помирение в целия регион на Западните Балкани и които подобрили духа на добросъседските отношения и регионалното сътрудничество;
- Е. като има предвид, че Северна Македония поддържа стабилен и решителен темп на напредък в реформите на ЕС, с акцент върху основните принципи, и следва да продължи темпото на реформите и да продължи да показва най-добрите резултати в областта на демократичния преход в региона на Западните Балкани;
- Ж. като има предвид, че злоупотребата с процеса на присъединяване за уреждането на културни и исторически спорове създава опасен прецедент за бъдещите процеси на присъединяване и застрашава доверието, въздействието и преобразяващата сила на Съюза;
- З. като има предвид, че членството в НАТО бележи ясна стъпка към по-голяма стабилност, оперативна съвместимост и интеграция в евроатлантическата общност в областта на отбраната;
- И. като има предвид, че ЕС остава изцяло ангажиран с подкрепата за стратегическата цел на Северна Македония за интеграция в ЕС въз основа на принципите на правовата държава и добросъседските отношения и продължава да бъде най-големият търговски и инвестиционен партньор на Северна Македония и най-

големият доставчик на финансова помощ, по-специално чрез Инструмента на ЕС за предприсъединителна помощ (ИПП III), Икономическия и инвестиционен план (ИИП) за Западните Балкани и макрофинансовата помощ; включително значителна подкрепа за справяне с пандемията от COVID-19;

- Й. като има предвид, че европейската интеграция е ефективен инструмент на външната политика, който допринася за насърчаването на мира и разпространението на основните ценности на ЕС за зачитане на демокрацията, правата на човека, принципите на правовата държава и свободата на изразяване;
- К. като има предвид, че зловредната пряка и косвена намеса чрез посредници и дезинформацията имат за цел да предизвикат разногласия, да провокират насилие и междуетническо напрежение и да дестабилизируют целия регион;
1. отново заявява ясната си подкрепа за ангажимента на Северна Македония за демокрация и зачитане на принципите на правовата държава, основаващи се на нейната стратегическа проевропейска ориентация, непоколебим ангажимент към европейските ценности, свързаните с ЕС реформи и процеса на интеграция в ЕС, както и добросъседски отношения и приобщаващо регионално сътрудничество;
  2. изразява съжаление, че Съветът не успя да започне официално отдавна закъснелите преговори за присъединяване със Северна Македония и Албания; подчертава пълната си солидарност и съчувствие към гражданите на държавите и счита, че този неуспех, който подкопава обществените нагласи към ЕС и представлява сериозна опасност за политиката на разширяване като цяло, накърнява репутацията на ЕС като надежден партньор и сериозен геополитически фактор; насърчава България и Северна Македония да разрешат своя културно-исторически спор отделно от процеса на присъединяване на Северна Македония и незабавно да позволят организирането на първата междуправителствена конференция, тъй като Северна Македония е изпълнила всички официални критерии;
  3. отново потвърждава геостратегическото значение на Северна Македония и на целия регион на Западните Балкани и тяхното бъдеще като част от ЕС; припомня на държавите членки, че политиката на разширяване трябва да се ръководи от обективни критерии; отново заявява, че политиката на разширяване на ЕС е най-ефективният инструмент на външната политика на Съюза и че пълната интеграция на Западните Балкани е в интерес на ЕС от гледна точка на политиката, сигурността и икономиката като геостратегическа инвестиция в един стабилен и процъфтяващ Съюз; подчертава, че официалното започване на преговорите за присъединяване ще бъде инвестиция в доверието в ЕС, както и в стабилността, просперитета и текущите процеси на помирение в региона;
  4. призовава ЕС да предприеме конкретни стъпки за интеграцията на Западните Балкани в по-широк стратегически контекст и контекст на сигурността, включително с оглед последиците за сигурността от руската агресия срещу Украйна, от възможното руско влияние в региона и от злонамерени действия, насочени към подкопаване на политическата стабилност и интеграцията в ЕС на държавите от Западните Балкани; признава преобразуващия характер на преговорите за присъединяване, които ще се провеждат в рамките на преразгледаната методология за разширяване;

5. напомня, че ЕС беше създаден, за да се преодолеят регионалните спорове и трудното минало, с цел да се работи за по-добро бъдеще в мир и просперитет; призовава България и Северна Македония бързо да постигнат споразумение, с което да се разрешат двустранните въпроси, с цел да се предотвратят по-нататъшни забавяния и пречки пред напредъка по присъединяването;
6. настоятелно призовава Съвета да покаже пълен ангажимент за разширяването и да ускори темпа и повиши надеждността на интеграция в ЕС чрез официалното започване на преговори за присъединяване с Албания и Северна Македония, особено в геостратегическия контекст на отношенията с Русия и на нейната агресия срещу Украйна, с оглед на това, че и двете държави са изпълнили необходимите условия и са постигнали трайни резултати, включително в основните области;
7. поздравява Северна Македония за стабилния ѝ напредък по пътя към членство в ЕС, за нейния ангажимент за изпълнение на Охридското рамково споразумение в процеса на осигуряване на мултикултурализъм и междуетническа хармония, както и за нейните трайни положителни и последователни усилия за решаване на настоящите двустранни въпроси; приветства стратегическия подход към свързаните с ЕС реформи, включително в рамките на програмата „Европа у дома“ и Националния план за приемане на достиженията на правото на ЕС;
8. подчертава, че темпът на присъединяване към ЕС следва да се обуславя от напредъка във връзка с надлежното функциониране на демократичните институции, основаващи се на принципите на правовата държава, доброто управление и основните права; поздравява Северна Македония за нейните продължителни усилия за затвърждаване на принципите на правовата държава, независимостта на съдебната власт и на правата на малцинствата, за борба с корупцията и организираната престъпност, за реформиране на нейната публична администрация и за укрепване на свободата на медиите; насърчава страната да поддържа и засилва тези усилия;

Функциониране на демократичните институции

9. приветства факта, че Северна Македония продължава да показва най-добрите резултати в областта на демократичния преход в региона на Западните Балкани, като се наблюдава значително подобрение по отношение на прозрачността, политическия диалог и плурализма при избори;
10. приветства всички усилия за намаляване на поляризацията и за засилване на конструктивния политически диалог и настоятелно призовава политическите партии да играят по-конструктивна роля в това отношение, което ще спомогне за укрепването на демократичните институции чрез по-нататъшно подобряване на тяхното управление, почтеност и отчетност;
11. отново потвърждава необходимостта от поддържане на конструктивен ангажимент между правителството и опозицията и широк междупартиен консенсус относно свързаните с ЕС реформи чрез допълнително укрепване на законодателния, контролния и бюджетния капацитет на Събранието на Република Северна Македония (Собрание); приветства трайния междупартиен политически ангажимент на Северна Македония към процеса на диалога „Жан Монет“ за

укрепване на способността на политическите лидери да развиват истински междупартиен диалог и да изграждат консенсус, необходим за създаването на доверие и демократична парламентарна култура; настоятелно призовава законодателите да изпълнят бързо ангажмента за преразглеждане на своя процедурен правилник, изготвен в рамките на диалога „Жан Моне“, и да засилят диалога с Европейския парламент и националните парламенти;

12. приветства нарастващата прозрачност и отчетност на Собранието и настоятелно го приканва да подобри качеството на законодателството, включително чрез провеждане на подходящи консултации и оценки на въздействието за ключовото законодателство, както и стриктно да ограничи до минимум използването на ускорени процедури и да намали парламентарната поляризация; приветства междупартийната подкрепа при приемането на законодателство за предотвратяването на и защитата от дискриминация, насилие над жени и домашно насилие и измененията на закона за правата на детето;
13. подчертава необходимостта от приключване на изборната реформа по навременен, прозрачен и приобщаващ начин в съответствие с все-още неизпълнените препоръки на Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) и Венецианската комисия; приветства гладкото протичане на местните избори в условия на плурализъм на 17 и 31 октомври 2021 г., които бяха проведени по свободен и честен начин;
14. приканва политическите партии в Северна Македония да подобрят прозрачността на финансирането на партиите и да засилят плурализма на вътрешнопартийната демокрация и почтеност;
15. призовава да се продължи реформата, насочена към основана на заслугите публична администрация, работеща в условията на отчетност, с подобрени професионална независимост и линии на отчетност, към рационализирана институционална рамка и координация между службите по въпросите на интеграцията в ЕС и свързаните с нея реформи, към опростени административни производства и към подобро местно управление; признава стъпките, предприети за повишаване на ефективността и качеството на услугите и за премахване на корупцията чрез цифровизация;
16. приветства провеждането на преброяването на населението през 2021 г. в съответствие с приложимите стандарти на ООН и на законодателството на ЕС в областта на статистиката, което следва да доведе до по-добър процес на вземане на решения въз основа на факти; приветства публикуването на резултатите от преброяването и очаква тяхното прилагане при изготвянето на политиките;
17. призовава за по-нататъшни стъпки за гарантиране на системната отчетност на публичните институции чрез съдържателни обществени консултации със заинтересованите страни и приветства постигнатия до момента напредък в тази област;
18. настоятелно приканва правителството на Северна Македония да гарантира подходящо финансиране и последователно прилагане на решенията и препоръките на независими органи и агенции, като например Омбудсмана;

19. приветства създаването на Комисията за предотвратяване на и защита от дискриминация, както и нейната настояща работа; настоятелно призовава правителството да отпусне необходимите ресурси, за да може тази комисия да функционира пълноценно;

Медии и гражданско общество

20. припомня необходимостта от по-нататъшно привеждане в съответствие по приобщаващ и прозрачен начин на правната рамка за онлайн и офлайн медиите в съответствие с достиженията на правото на ЕС и стандартите на ЕС в сътрудничество с професионалните сдружения, гражданското общество и експертите, за да се засили тяхната независимост от политическа, частна и друга външна намеса, като се гарантира прозрачност на собствеността, финансова устойчивост и саморегулиране; призовава правителството на Северна Македония да отдели достатъчно ресурси, за да гарантира професионализацията и независимостта на обществения радио- и телевизионен оператор;
21. отново призовава за обновяване на правилата, уреждащи държавното финансиране и рекламирането на политическите партии в медиите, за да се гарантира справедливо разпределение на публичното финансиране в условия на плурализъм и да се защитят лоялната конкуренция и редакционната независимост;
22. насърчава предприемането на бързи мерки за засилване на редакционната и финансовата независимост, безпристрастността и професионализма на обществените радио- и телевизионни оператори и медийните регулатори и приветства продължаващата модернизация на тези две структури;
23. призовава за прилагането на мерки, с които да се повиши безопасността на медийните специалисти и да се предотвратяват опитите за сплашването им; подчертава значението на прилагането на подход на нулева толерантност към сплашването, заплахите и актовете на насилие срещу журналисти; отбелязва необходимостта от разследване и наказателно преследване на всякакви такива опити и от подобряване на условията на труд на журналистите, за да се гарантира качествена журналистика;
24. припомня необходимостта от засилване на независимата разследваща журналистика, безпристрастната проверка на фактите и медийната грамотност като средство за справяне с кампаниите за разпространяване на изказвания, проповядващи вражда и омраза, за дезинформация и за външна намеса, които се увеличиха по време на извънредната ситуация, свързана с COVID-19, и на руската война срещу Украйна; подчертава значението на институционалното сътрудничество при създаването на ефективна рамка за борба с манипулативната дезинформация; призовава за увеличаване на усилията за гарантиране на медийния плурализъм и независимост и за насърчаване на медийна среда, свободна от външни влияния и благоприятстваща професионалното медийно поведение в Северна Македония; изразява подкрепа за напредъка на медийния и културния плурализъм с цел насърчаване на културната осведоменост и обмен и подобряване на взаимното разбирателство;

25. приветства усилията на правителството за подобряване на диалога с гражданското общество и призовава за рамка, която да гарантира финансовата устойчивост на организациите на гражданското общество, включително на тези, които представляват и защитават правата на различните етнически общности; припомня, че са необходими допълнителни усилия, за да се гарантира по-навременен, съдържателен и прозрачен процес на консултации с гражданското общество в това отношение; приветства положителните примери за полезно взаимодействие между гражданското общество и институциите, като например създаването на Междупартийна парламентарна група за правата на ЛГБТИ+ лицата;

Основни права

26. отбелязва подобренията с цел гарантиране на правата на жените и в областта на политиките, съобразени с равенството между половете; приветства приемането на закона, насочен към предотвратяване на насилието над жени и домашното насилие, и насърчава страната да засили изпълнението на националния план за действие за изпълнение на разпоредбите на Конвенцията от Истанбул; приканва Северна Македония да продължи всички свои усилия, насочени към равенство между половете и правата на жените, включително чрез даване на приоритет на интегрирането на принципа на равенство между половете и повишено сътрудничество с гражданското общество, по-специално с организациите на жените;
27. призовава Северна Македония да предприеме стъпки за гарантиране на адекватно представителство на жените на всички позиции, свързани с вземането на решения, и за по-нататъшни действия във връзка с липсата на прилагане на правата на жените работници и за справяне със свързаните с пола стереотипи, дисбаланса между половете и разликата в заплащането на труда на различните полове; посочва значителни разлики между половете по отношение на участието и качеството на работните места, недостатъчните действия по отношение на сексуалния тормоз на работното място, дискриминацията в нормативните разпоредби, свързани с отпуска по майчинство, както и липсата на капацитет за детски грижи и предучилищно образование; отчита измененията на закона за правата на детето и завършването на процеса на деинституционализация;
28. насърчава текущите мерки за изграждане на по-голямо доверие между общностите и по отношение на функционирането на мултиетническото общество и демокрация, като същевременно припомня, че е важно да се защитават правата на всички общности и да се противодейства ефективно на всички случаи на дискриминация; насърчава правителството да гарантира еднаква конституционна защита на правата на всички етнически общности, когато е целесъобразно чрез законодателни изменения, и да защитава и популяризира тяхното културно наследство, езици и традиции чрез равен, приобщаващ и недискриминационен достъп до образование и медии;
29. призовава органите да разработят нова стратегия за справяне с проблемите, пред които е изправена ромската общност, която да замени предишната стратегия, чийто срок на действие изтече през 2020 г., и да преразгледат решението за намаляване на бюджета за приобщаване на ромите, който всъщност следва да бъде увеличен;

30. приветства успеха на втория прайд парад в Скопие, проведен през 2021 г.; призовава парламента на Северна Македонија спешно да приеме национален план за действие по въпросите на ЛГБТИ+ лицата и да гарантира предоставянето на достатъчно ресурси за неговото изпълнение; настоятелно призовава всички политически участници да изменят Закона за гражданския регистър и да гарантират бързо и безпрепятствено законово признаване на пола въз основа на самоопределение;
31. призовава за допълнителни подобрения по отношение на упражняването на правата на хората, принадлежащи към малцинства, включително на самоопределение и приобщаващо межкултурно образование; подчертава значението на актуализирането и приемането на законодателство в областта на образованието, което премахва дискриминационното и заклеймяващото съдържание и е хармонизирано със Закона за предотвратяване на и защита от дискриминация;
32. подчертава необходимостта от по-нататъшен напредък, за да се гарантира зачитането на правата на хората с увреждания; приветства механизма за мониторинг на прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания, създаден в рамките на Службата на омбудсмана; подчертава необходимостта от борба с дискриминацията, пред която са изправени хората с увреждания, както пряка, така и непряка, в резултат на свързаните с инфраструктурата пречки, липсата на информация и услуги, дискриминационното отношение и социалното изключване; настоятелно призовава органите да приключат бързо процеса на деинституционализация; подчертава необходимостта от подходящи ресурси и инфраструктура за предоставяне на нужната социална закрила и за гарантиране на достойни условия за живот за хората с увреждания в Северна Македонија;
33. настоятелно приканва съответните органи проактивно да предотвратяват и системно да подлагат на наказателно преследване всички случаи на изказвания, проповядващи вражда и омраза, на престъпления от омраза и на сплашване, да разследват щателно свързаните с такива случаи нападения и да гарантират безопасността и сигурността на лицата, срещу които те са насочени, като например журналисти, лица, принадлежащи към малцинства, и други уязвими групи; отново призовава съответните органи да подобрят институционалния капацитет за предотвратяване на и борба с изказванията, проповядващи вражда и омраза, престъпленията от омраза и дискриминацията на каквото и да е основание, в съответствие с международните стандарти;
34. настоятелно приканва всички политически участници да сложат край на и да осъдят изказванията, проповядващи вражда и омраза, кампаниите за оклеветяване и тормоза на независими организации на гражданското общество, и призовава компетентните органи да прилагат подход на нулева толерантност към сплашването, заплахите и актовете на насилие срещу журналисти и защитници на правата на човека и да гарантират, че извършителите са изправени пред съда;
35. изразява загриженост във връзка с рязкото увеличаване на невярната информация и дискриминационните изказвания срещу ЛГБТИ+ лица и защитници на правата на човека в медиите и политическата сфера; осъжда изказванията, проповядващи вражда и омраза, и заплахите за смърт, отправяни към ЛГБТИ+ лица и защитници

на правата на човека, и настоятелно призовава за пълно разследване и санкциониране на тези инциденти;

36. припомня необходимостта от засилване на независимия контрол над полицията, предотвратяване и гарантиране на отговорност за полицейската безнаказаност срещу маргинализирани общности, като например ромите, и подобряване на отношението към задържаните лица и на условията в местата за лишаване от свобода чрез цялостно изпълнение на съответните препоръки;
37. приветства продължаващите усилия на органите на България и Северна Македония за изграждане на отношения на уважение, основани на взаимно доверие, сближаване и по-тесни контакти между хората; решително осъжда подстрекателската реторика и настоятелно призовава за засилване на взаимните усилия за предотвратяване и наказателно преследване на всички случаи на изказвания, подбуждащи към вражда и омраза, и престъпления от омраза, основани на национален или етнически произход;
38. приветства членството на Северна Македония в Международния алианс за възпоменание на Холокоста;
39. припомня необходимостта от отваряне на архивите на Югославската тайна служба (UDBA) и на Тайната служба на Югославската народна армия (KOS) в целия регион, за да се предприеме щателно изследване и да се разгледа въпросът за престъпленията и престъпните организации от епохата на комунизма; счита, че прозрачното разглеждане на тоталитарните престъпления, включително отварянето на тези архиви, е стъпка към по-нататъшна демократизация, отчетност и институционална стабилност;
40. призовава ЕС да засили подкрепата си за хуманитарната помощ и управлението на границите в региона при пълно зачитане на основните права; приветства усилията на Северна Македония да приеме бежанци и продължаващата конструктивна роля на страната в управлението на нередовната миграция; отново призовава страната да подобри достъпа до убежище и условията на приемане и да въведе подходяща система за управление и регистрация на миграцията; припомня необходимостта от възприемане на систематичен подход за борба с контрабандата на хора и за справяне с нередовната миграция, приветства международното сътрудничество в това отношение и отбелязва, че споразумението за статута с Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) все още не е подписано поради нерешени двустранни въпроси;

Принципи на правовата държава

41. подчертава, като в същото време признава постигнатия напредък, необходимостта да се даде тласък на реформата в областта на принципите на правовата държава, която е гръбнакът на демократичната трансформация и осигурява правна сигурност, прозрачност, достъп до правосъдие и недискриминация;
42. настоятелно призовава Комисията да изпълни препоръките от Специален доклад № 01/2022 на Европейската сметна палата, за да се гарантира, че финансовата помощ оказва ефективно въздействие върху прилагането на принципите на правовата държава в Западните Балкани, включително в Северна Македония;

43. приветства допълнителните мерки за подобряване на резултатите при разследването, наказателното преследване и преследването по съдебен ред на случаите на корупция и организирана престъпност, включително по високите етажи на властта, и за укрепване на независимите институции за надзор и съдебната система;
44. припомня, че актуализирането на наказателния кодекс следва да обхваща, наред с другото, разпоредбите относно насилието над жени, икономическите престъпления, изпирането на пари, корупцията, отнемането на имущество в полза на държавата и разпространението на дезинформация, и следва да засили борбата с организираната престъпност, включително незаконната сеч с цел дърводобив;
45. подчертава необходимостта от постигане на по-нататъшен напредък в съдебната реформа, насочена към засилване на институционалната независимост, финансирането, качеството, координацията и прозрачността на съдебната власт и подобряване на функционирането на нейните органи за самоуправление; настоятелно призовава политическите сили бързо да се договорят относно назначаването на съдии в Конституционния съд, за да се осигури неговото надлежно функциониране;
46. приветства постигнатия значителен напредък и подкрепя прилаганите мерки за борба с корупцията и организираната престъпност, като например тези в рамките на плана за борба с корупцията „Действие 21“, включително чрез проактивни разследвания от страна на Държавната комисия за предотвратяване на корупцията и на Прокурора за преследване на организираната престъпност и корупцията, които дадоха приоритет на произнасянето на присъди и на отнемането в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, по делата във връзка с по-високите етажи на властта; призовава държавите членки да засилят трансграничното съдебно сътрудничество с държавите от Западните Балкани по наказателноправни въпроси, като се осигурява пълно зачитане на достиженията на правото на ЕС в областта на защитата на данните;
47. призовава за приключването на мерките за реформа в сектора на сигурността и разузнаването, които да гарантират независимост на този сектор и пълноценен парламентарен контрол; призовава за актуализация на механизма за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, за подобряване на съответствието с и на прилагането на Директивата на ЕС за лицата, подаващи сигнали за нарушения¹, и на Препоръка CM/Rec(2014)7 на Съвета на Европа относно лицата, сигнализиращи за нередности, и за гарантиране на ефективното прилагане на наскоро изменения закон за лобирането;
48. подчертава, че е важно да се продължи да се търси юридическа отговорност, включително по всички големи дела, свързани със злоупотреба със служебно положение, полицейска безнаказаност, корупция, нападенията срещу Парламента на Северна Македония през април 2017 г., незаконно телефонно подслушване и изнудване;

---

¹ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

49. подчертава значението на провеждането на последователни и проактивни разследвания и наказателно преследване и произнасянето на окончателни присъди по делата за корупция по високите етажи на властта;
50. призовава за предприемане на решителни действия за наказателно преследване на изпирането на пари и финансовите престъпления чрез засилена координация, включително с Европол, при пълно привеждане в съответствие с и зачитане на достиженията на правото на ЕС в областта на данните; настоятелно приканва за укрепване на капацитета на правоприлагащите органи за борба с организираната престъпност, тероризма и радикализацията; призовава органите да приемат и прилагат необходимото законодателство за регулиране на дейността на Службата за възстановяване на имущество и да повишат ефективността на националната система за възстановяване на имущество;
51. приветства осъществения до момента постоянен напредък, който следва да доведе до системни подобрения в борбата с трафика на хора, наркотици, огнестрелни оръжия и стоки, както и в областта на киберпрестъпността и наблюдението, престъпленията, свързани с насилие, екстремизма и терористичните заплахи; приветства разследванията и продължаващото двустранно и международно сътрудничество за разбиване на транснационалните престъпни мрежи, включително с международните агенции и агенциите на ЕС в областта на правосъдието и вътрешните работи, като Евроюст, Европол и Frontex, които засилиха действията срещу трафика на хора, наркотици и незаконни оръжия и срещу опасността от радикализация; отбелязва политическата, оперативната и логистичната подкрепа на Северна Македония за Frontex и службите за гранична и брегова охрана на държавите членки; настоятелно приканва Северна Македония да засили своята устойчивост на хибридни заплахи, дезинформация и фалшиви новини; изразява съжаление относно кибератаките, извършени срещу институциите на страната;

Социално-икономически реформи

52. отбелязва сериозното икономическо и социално въздействие на кризата, предизвикана от COVID-19, и изразява подкрепа за набора от мерки, предприети от органите за защита на общественото здраве и за смекчаване на социално-икономическото въздействие на кризата, включително за добро използване на значителната подкрепа, предоставена от ЕС под формата на финансова помощ, медицинско оборудване и ваксини; приветства по-бързото в сравнение с очакваното възстановяване на Северна Македония през 2021 г. и увеличението на икономическия растеж;
53. препоръчва Северна Македония да продължи да предприема стъпки за подобряване на бизнес климата и инфраструктурата по линия на Плана за финансиране на ускоряването на растежа, за борба с отклонението от данъчно облагане, за модернизиране на образованието, за разширяване на социалноосигурителното покритие и за постигане на напредък в цифровата трансформация и за реформиране на енергийните и транспортните пазари, в допълнение към краткосрочните мерки за смекчаване на въздействието на пандемията и на повишаването на цените на енергията и храните;

54. приветства стъпките, предприети за създаване на система за пряко данъчно облагане на физическите лица, основана на прогресивни ставки; отбелязва връщането към модел на единна данъчна ставка; насърчава правителството да модернизира данъчния кодекс, така че да постави по-голям акцент върху прогресивните данъчни ставки върху доходите, данъчното облагане на недвижимите имоти и факторите на околната среда, с цел създаване на достатъчна стойност за изпълнението на социални реформи и борба с неравенството;
55. насърчава органите да намалят бедността и социалното изключване чрез подобряване на всеобщия достъп до социални, образователни и здравни услуги, особено за населението в неравностойно положение и за уязвимите групи;
56. насърчава Северна Македония да продължи да отбелязва напредък в изпълнението на реформите, свързани с младежта и образованието; призовава за преразглеждане на Закона за средното образование чрез приобщаващ процес с участието на експерти, практикуващи специалисти и гражданското общество, като се обърне специално внимание на правата на учениците с увреждания;
57. насърчава Северна Македония да продължи да използва потенциала, предлаган от цифровизацията, за модернизиране на административните, изборните, съдебните, социалните, свързаните със здравеопазването, фискалните и икономическите процеси, за увеличаване на прозрачността и отчетността и за справяне с корупцията и неформалната икономика, в съответствие с достиженията на правото на ЕС; подчертава необходимостта от увеличаване на подкрепата от страна на ЕС за принципите на правовата държава, устойчивия екологосъобразен растеж, биологичното разнообразие, иновациите, конкурентоспособността, правата върху собственост и обръщането на тенденцията за изтичане на мозъци и демографския спад; подчертава необходимостта от насърчаване на инвестициите в овластяване и приобщаване на младите хора, заедно с мерки за намаляване на високите равнища на младежка безработица;
58. приветства прилагането на гаранцията за младежта в Северна Македония като програма за намаляване на младежката безработица, особено като се имат предвид икономическата несигурност и намалените възможности за работа за младите хора, предизвикани от пандемията от COVID-19; отново подчертава значението на средствата, предоставени чрез Икономическия и инвестиционен план за Западните Балкани за водещи проекти като гаранцията за младежта в Северна Македония;
59. припомня, че финансирането от ЕС по линия на ИПП III и ИИП за Западните Балкани – инструменти, които той приветства, се основава на строги условия; изтъква, че ИПП III предвижда че финансирането трябва да бъде модулирано или дори спряно в случай на значителна регресия или трайна липса на напредък в областта на основните принципи, по-специално в областта на принципите на правовата държава и основните права, включително борбата срещу корупцията и организираната престъпност, както и свободата на медиите; подчертава, че това е в собствен интерес на ЕС в областта на сигурността и че неговата отговорност е да гарантира, че средствата на ЕС няма да допринасят за корупция; в този контекст призовава ЕС и държавите от Западните Балкани да засилят трансграничното съдебно сътрудничество и да създадат рамка за ефективно сътрудничество с Европейската прокуратура, по-специално в областта на

средствата по ИПП III; подчертава необходимостта от подобряване на видимостта на финансирането от ЕС и от гарантиране, че всяка инвестиция е в съответствие с целите на Парижкото споразумение и с целите на ЕС за декарбонизация;

60. приветства приемането на Икономическия и инвестиционен план и на Зелената програма за Западните Балкани с цел да се насърчи дългосрочното икономическо възстановяване на региона, да се подкрепи екологичен и цифров преход, да се стимулират регионалната свързаност и интеграция и сближаването с Европейския съюз; припомня потенциала за европейско сътрудничество в области като управлението на водите, технологиите за пречистване на отпадъчни води и отпадъци, енергията от възобновяеми източници, селскостопанските технологии и технологиите за преработката на храни, информационните и комуникационните технологии, фармацевтичните продукти и медицинското оборудване; подчертава значението на засилената координация с международни организации, като например Програмата на ООН за околната среда, за справяне с изменението на климата и постигане на целите за устойчиво развитие;

Околна среда, енергетика и транспорт

61. настоятелно призовава правителството да увеличи значително амбициите си и да увеличи политическата си воля за изпълнение на миналогодишните препоръки по отношение на екологичния преход, по-специално в контекста на Зелената програма за Западните Балкани, като използва в това отношение потенциала на ИПП за Западните Балкани;
62. приветства актуализираните ангажименти на Северна Македония в областта на климата за постигане на нетно намаление на емисиите на парникови газове с 82% до 2030 г., като същевременно призовава за изпълнение на Парижкото споразумение, включително чрез приемане на всеобхватна стратегия и законодателство в областта на климата в съответствие с рамката на ЕС в областта на климата и енергетиката до 2030 г.; припомня, че са необходими допълнителни усилия за постигане на целите за енергийна ефективност, енергия от възобновяеми източници, сигурност на снабдяването и намаляване на емисиите; настоятелно призовава ЕС да засили подкрепата си за противодействие на обръщането на устойчивия преход от използване на въглища и за постепенно премахване на енергоизточниците, основани на изкопаеми горива, в контекста на глобалната енергийна криза; настоятелно приканва органите да приведат законодателството в областта на околната среда и на изменението на климата в съответствие с достиженията на правото на ЕС и да гарантират неговото прилагане;
63. подчертава неотложната необходимост от подобряване на качеството на въздуха, по-специално в градските райони; настоятелно приканва органите да засилят мерките относно опазването на биологичното разнообразие, водите, въздуха и климата, относно рециклирането и регионалното управление на отпадъците, включително чрез всеобхватни оценки на въздействието, подходящи обществени консултации, подобрена междусекторна координация, увеличени финансови ресурси и строго наказателно преследване на престъпленията против околната среда;

64. настоятелно призовава органите да подобрят значително качеството на своите стратегически екологични оценки (СЕО) и да изпълняват и прилагат Директивата за СЕО¹ с цел ефективно предотвратяване на отрицателното въздействие върху околната среда, както и изкореняване на корупцията в сектора; призовава органите да вземат изцяло предвид препоръката на екологичните организации и независимите експерти във връзка с предложените изменения на Закона за урбанизацията;
65. насърчава Комисията да предложи пълна подкрепа на Северна Македония при изготвянето и прилагането на план за действие, предназначен за намаляване на зависимостта от енергийни източници, внасяни от Русия, с цел повишаване на устойчивостта и енергийната сигурност, както и за създаване на възможност за страната да отговори на стремежите на ЕС за неутралност по отношение на климата; признава нарастващото приваждане в съответствие на страната с третия енергиен пакет на ЕС и настоятелно призовава за приключване на отделянето на преноса на газ и за прилагане на законодателството за енергийната ефективност;
66. настоятелно приканва страната да увеличи усилията си за модернизиране на транспортната и енергийната инфраструктура, , както и регионалната свързаност; отново изтъква значението на бързото приключване на големи регионални инфраструктурни проекти, при пълно спазване на надлежните процедури за задължителните всеобхватни оценки на въздействието, включително железопътни и магистрални коридори VIII и X, газопроводните връзки с България, Гърция, Косово и Сърбия и междусистемния електропровод с Албания;
67. приветства откриването на въздушна връзка между Скопие и София и насърчава подобряването на други транспортни връзки и откриването на нови гранични контролно-пропускателни пунктове със съседните държави;
68. приветства премахването на таксите за роуминг между Северна Македония и пет други държави от Западните Балкани, считано от 1 юли 2021 г.; във връзка с това настоятелно призовава за създаването на ускорена пътна карта за намаляване и премахване на таксите за роуминг във всички държави членки;

Регионално сътрудничество и външна политика

69. призовава ЕС да направи критична оценка на исторически важните последици по отношение на сигурността за стабилността и единството на европейския континент и на Западните Балкани в контекста на руската агресия срещу Украйна; настоятелно призовава държавите членки да демонстрират европейското единство, като започнат официално преговори за присъединяване със Северна Македония и Албания, като вземат предвид както геополитическите последици, така и изпълнението на официалните критерии, като инвестиция в доверието, стабилността, просперитета и текущия процес на помирение в региона;
70. приветства ангажимента на Северна Македония за солидарност, многостранно сътрудничество и добросъседски отношения; изразява подкрепа за интеграцията в

---

¹ Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

ЕС и продължаващите стъпки за насърчаване както на контактите между хората в цяла Югоизточна Европа, така и на регионалната интеграция, което ще приближи региона до ЕС чрез развитие на общия регионален пазар; изразява подкрепата си за приобщаващи схеми за регионално икономическо сътрудничество, които установяват равнопоставено сътрудничество между всичките шест държави, засилват привеждането в съответствие със стандартите на ЕС и с достиженията на правото на ЕС и допринасят за процесите на интеграция в ЕС;

71. очаква председателството на Северна Македония на ОССЕ през 2023 г. като проява на нейната международна отговорност и надеждност като член на НАТО и бъдещ член на ЕС и като принос за насърчаването на основополагащите принципи на ОССЕ в областта на сигурността, правата на човека и демокрацията; приветства примерната бърза интеграция на Северна Македония в структурите на НАТО, като подчертава нейния стратегически избор в областта на сигурността и по този начин допринася за и осигурява стабилността в Западните Балкани;
72. приветства трайния ангажимент на Северна Македония по отношение на рамката за евроатлантическа сигурност; приветства нарастващото привеждане на страната в съответствие с външната политика, политиката на сигурност и отбранителната политика на ЕС; приветства постоянния ѝ принос към мисиите на ЕС за управление на кризи и операциите, ръководени от НАТО; приветства бързото привеждане на страната в съответствие със санкциите, наложени в контекста на руската агресия, насочена към подкопаване на териториалната цялост и суверенитета на Украйна, като по този начин страната увеличи привеждането на своята външна политика в съответствие до 100%;
73. отбелязва рисковете от нарастваща икономическа и енергийна зависимост от Китай и Русия в целия регион; изразява загриженост относно уязвимостта и зависимостта, произтичащи от финансираните от Китай инвестиционни заеми; приветства ангажимента на Северна Македония за гарантиране на сигурността на границите, наред с неприкосновеността на данните и сигурността на данните в рамките на инициативата „Чиста мрежа“;
74. приветства текущия процес на укрепване на добросъседските отношения със съседните държави и засиленото регионално сътрудничество, въплътено в Преспанското споразумение с Гърция и в Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество с България; призовава всички страни да продължат да се стремят към конструктивен диалог, за да се гарантира тяхното пълно и последователно прилагане в дух на добросъвестност, като същевременно се въздържат от действия, които биха могли да подкопаят интеграцията в ЕС и по-широките интереси на ЕС, изправени пред външна намеса; призовава Комисията да увеличи усилията си за улесняване на диалога и по този начин да проправи пътя за жизнеспособно и устойчиво споразумение;
75. насърчава България и Северна Македония да намерят взаимно приемливо решение на нерешените двустранни въпроси; силно приветства политическия импулс за широкообхватно, конструктивно общуване между двете страни, като се търсят нови допирни точки в множество области от взаимен интерес, вместо да се прокарват допълнителни линии на разделение; насърчава партньорите да ускорят този ангажимент в дух на добросъвестност и в съответствие с Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество и да започнат преговори за

присъединяване, като същевременно разрешат нерешените двустранни въпроси, съдържащи се в „мерките „4 + 1“, за да бъдат приложени и разгледани в достатъчна степен по време на процеса на интеграция в ЕС; настоятелно призовава партньорите да се стремят искрено към постигане на взаимно приемливи, балансирани и устойчиви решения на нерешените двустранни въпроси възможно най-бързо; приветства възобновяването на работата на Съвместната мултидисциплинарна експертна комисия по исторически и образователни въпроси на България и Северна Македония, като по този начин обществата се сближават, като се дава възможност за общо бъдеще в ЕС, без да се влияе на процеса на присъединяване на Северна Македония;

76. отново призовава за историческо помирение въз основа на определената обща история, както е предвидено в Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество;
77. отново изразява пълната си подкрепа за последователното и ускорено взаимно прилагане на Преспанското споразумение с Гърция като важен елемент от двустранните отношения, включително предстоящото ратифициране на меморандумите, подписани между двете държави;
78. поздравява Северна Македония за откриването на диалога на Преспанския форум като регионална платформа за вдъхновяване и насърчаване на диалога, помирението, добросъседските отношения и регионалното сътрудничество в духа на интеграцията в ЕС;
79. призовава отново всички регионални политически лидери да създадат регионалната комисия за установяване на фактите относно всички жертви на военни престъпления и други тежки нарушения на правата на човека, извършени на територията на бивша Югославия (RECOM), въз основа на значителната работа, извършена от Коалицията за RECOM;
80. настоятелно призовава за възобновяване на работата по учебниците по история за училищата в България и Северна Македония; подчертава, че текстовете следва да отразяват тълкуването на исторически факти и цифри от общата история на двата народа въз основа на автентични исторически документи/източници; счита, че това е основата, върху която двете държави следва да изградят своите отношения, и че отношенията между бъдещите поколения на Северна Македония и България ще бъдат отражение на образователните процеси в двете държави;
81. осъжда всеки опит за замяна на исторически паметници и/или артефакти, включително унищожаването на автентично културно наследство, както и всякакви опити за пренаписване на историята; подчертава, че подобни инциденти поражда сериозни опасения, включително в контекста на липсата на изпълнение на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество от 2017 г.;

o

o o

82. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на председателя на Европейския съвет, на Съвета, на Комисията, на заместник-

председателя на Комисията/върховен представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, както и на президента, правителството и Събранието на Република Северна Македония.